

просування при підготовці транскордонних програм. Варто також залучити до роботи профільних експертів, які б надавали консультації, а також співпрацювати у сфері обміну досвідом із громадськими організаціями, адже останні здебільшого мають успішний проектний досвід. З боку центральної виконавчої влади варто надати стимул регіонам застосовувати індивідуальний підхід до транскордонної співпраці, посилення, сформуванню єдиної бази, де б відображались дані проектів та статистична інформація щодо їх виконання.

Список використаних джерел

1. Європейський Союз: Консолідовані договори/ Пер. Ю. Петрусь. К.: Port-Royal, 1999. 206 с
2. Розширена Європа – Сусідні країни. Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами. Повідомлення Європейської Комісії для Ради та Європейського Парламенту. URL: http://www.delukr.cec.eu.int/ua/eu_and_country/bilateral_relations.htm
3. Лендъел М. Механізми реалізації регіональної політики в Україні. Інститути та інструменти розвитку територій. На шляху до європейських принципів. Київ: Міленіум, 2001. 168 с
4. Синергія програм транскордонного співробітництва та стратегій регіонального розвитку в Україні. URL: <https://pfirs.org/produkti/book/76-sinerhiya-program-transkordonnogo-spivrobitnitstva-ta-strategij-regionalnogo-rozvitku-v-ukrajini/3-produkti.html>

Паламар С.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
цивільного права і процесу ЗУНУ
Труфанова Ю. В.*

ПРАВОВА ПРИРОДА ДОГОВОРУ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ

Правова природа фінансового лізингу по сьогоднішній день залишається найбільш дискусійним питанням у сфері лізингових правовідносин. Фінансовий лізинг давно користується великою популярністю у суб'єктів господарювання. Варто зазначити, що договір фінансового лізингу дає можливість набувати об'єкт основних засобів на так званий «виплат». У даному випадку всі у вигаші, оскільки лізингодавець одержує за свою послугу додаткові відсотки, а лізингоодержувач користується чи використовує об'єкт лізингу без сплати повної вартості за нього.

На сьогоднішній день в країнах із розвиненою економікою фінлізинг є дієвим інструментом фінансування програм оновлення та розширення основних засобів різних підприємств. В нашій державі, на жаль, явище фінансового лізингу є новим та не вивченим, а відповідно і не дуже

практиковане. Він є одним із напрямків вирішування питання придбання обладнання, яке потрібне для виробництва.

Згідно із статтею 806 ЦК України, за договором лізингу одна сторона передає або зобов'язується передати другій стороні у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов на певний строк і за встановлену плату [6, с. 230]. Тобто даний нормативно-правовий акт містить визначення договору лізингу. Також слід звернути увагу, що цей договір є одним із договорів оренди за законодавством. А визначення самого договору фінансового лізингу, який є об'єктом даного дослідження, міститься у ст. 1 Закону України «Про лізинг». Нормативно-правовий акт тлумачить дане явище як вид цивільно-правових відносин, за яком лізингодавець зобов'язується набути у власність у продавця річ відповідно до обговорених із лізингоодержувачем умов передачі її йому для користування на визначений строк, який становить не менше одного року, за встановлену сторонами плату.

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про фінансовий лізинг», суб'єктами такого лізингу можуть бути: лізингодавець - юридична особа, яка має передати право володіння, а також користування предметом даного договору лізингоодержувачу; лізингоодержувач - фізична або юридична особа, яка отримує право володіння та користування предметом лізингу; продавець – фізична або юридична особа, в якій безпосередньо лізингодавець набуває річ, яка і буде предметом договору фінансового лізингу; інші особи, які є сторонами багатосторонньої угоди лізингу [1, с.49-50].

Для договору фінансового лізингу є характерною широка регламентація прав і обов'язків лізингодавця, продавця та лізингоодержувача. Також варто зазначити, що у законодавстві чітко регулюються порядок укладення, зміни та припинення договору фінансового лізингу в порівнянні з іншими видами договорів [5, с.109]. Слід наголосити, що лізингодавця дуже часто розглядають як фінансового посередника між продавцем та лізингоодержувачем. Тому згідно із п. 5 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» дане явище відносять до фінансових послуг.

Досить дискусійним є питання про те, який же є договір фінансового лізингу – двостороннім чи багатостороннім. При здійсненні даного лізингу слід звернутися до Закону України «Про лізинг», який передбачає два варіанти укладення договору фінансового лізингу. Першим варіантом є укладення одного договору, у якому братимуть участь усі учасники даних правовідносин: лізингодавець, лізингоодержувач та продавець. Іншим, як на мене, універсальним способом є укладення двох договорів – договору фінансового лізингу між лізингодавцем та лізингоодержувачем та

договору купівлі-продажу між лізингодавцем та продавцем. Згідно із ч.2 ст. 44 ЦК України, письмові угоди мають бути підписані усіма особами, які їх укладають. А тому, оскільки продавець не підписує договору лізингу, а лізингоодержувач - договору купівлі-продажу, доцільним буде підписання двох договорів. Через це і не укладається єдина тристороння угода між сторонами, а два договори – фінансового лізингу та купівлі-продажу.

Хоча і по характеристиці договору фінансового лізингу рекомендують укладати його у формі двосторонньої угоди, законодавством не забороняється укласти його у формі багатосторонньої угоди. У даному випадку за змістом даний договір буде змішаним. Тобто у ньому будуть поєднуватися елементи як договору фінансового лізингу, так і договору купівлі-продажу.

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про фінансовий лізинг», передбачається сублізинг, який полягає у передачі лізингоодержувачем третім особам, які є за договором сублізингу лізингоодержувачами, у користування за плату на певний строк предмет лізингу, який раніше він отримав від лізингодавця за попереднім договором лізингу [7, с. 306].

Виділяють дві основні конструкції фінансового лізингу – договірну та операційну. Тому і лізинг вважають особливою формою оренди, оскільки вона пов'язана із передачею в користування машин, обладнання, інших матеріальних засобів і майна. Саме лізинг надає змогу підприємцям розширювати і осучаснювати власне виробництво, не витрачаючи при цьому грошових коштів для інвестицій у власний основний капітал, а сплачуючи лише лізингові платежі, що є досить вигідно та зручно для них.

Згідно із ч. 2 ст. 806 ЦК України до договору лізингу, в тому числі фінансового, застосовують загальні положення про договір оренди, а також про договір купівлі-продажу та поставки, якщо інше не передбачено законодавством. З цього можна зробити висновок, що договір фінансового лізингу є змішаним за своєю правовою природою, засвідчення чого міститься у ч.2 ст. 628 ЦК України. Виходячи із цього, договір фінлізингу підлягає нотаріальному посвідченню. Тому у разі недотримання сторонами передбаченої законодавством форми договору, він буде признаним нікчемним (згідно із ч. 1 ст. 220 ЦК України).

Досить цікавим фактом є те, що договори фінансового лізингу досліджують на дотримання ст.18 Закону «Про права споживачів». Згідно із цим нормативно-правовим актом, продавець не має права включати до договору із споживачем умови, які є несправедливими по відношенню до споживача. Умови є такими, коли є досить помітний дисбаланс прав та обов'язків, передбачених в договорі фінансового лізингу, на користь продавця.

Отже, фінансовий лізинг за свою правовою природою є особливим договором оренди, який полягає у переданні майна лізингодавцем в

користування лізингоодержувачеві. Оскільки даний договір не є досить практикуючим в Україні, то нормативно-правова база потребує вдосконалення у даній сфері, до кінця врегульований взаємовідносин сторін договору фінансового лізингу.

Список використаних джерел

1. Габріадзе М. Р. Правове регулювання договору лізингу за цивільним законодавством України. *Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право*. 2019. С. 47-52.
2. Закон України «Про лізинг». Відомості Верховної Ради України: закон від 16 грудня 1997 року, редакція від 02.10.2021 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_104800-98.
3. Закон України «Про права споживачів». Відомості Верховної Ради України: закон від 12.05.1991 року, редакція від 16.10.2020 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.
4. Закон України «Про фінансовий лізинг». Відомості Верховної Ради України: закон від 16.12.1997 року, редакція від 16.01.2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97>.
5. Романюк І. П. Правова природа договору фінансового лізингу. *Правове забезпечення адміністративної реформи*. 2015. №4. С. 109-112.
6. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України: кодекс від 16.01.2003, редакція від 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
7. Яцух О. О. Теоретичне та нормативно-правове забезпечення лізингових операцій. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2016. №3(32). С. 302-310.

Паляниця Т.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського
національного університету
Науковий керівник: к. ю. н., доцент
кафедри цивільного права і процесу ЗУНУ
Зайцева-Калаур І. В.*

ОСОЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВІЙСЬКОВИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

На сьогоднішній день багато держав, в тому числі і Україна, потерпають від збройних конфліктів, які роблять людей незахищеними, порушують їх права і свободи. При висвітленні таких подій надзвичайно важливу роль відіграють засоби масової інформації. Вони в деякій мірі виступають захисниками прав людини, медіаторами, що сприяють деескалації і врегулюванню конфліктів. Бо на них покладено обов'язок